

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Espoon kaupunki pitää lukiolakiin, ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin lisättäviä säännöksiä koulutuksen ja ylioppilastutkinnon järjestämisestä poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa pääsääntöisesti perusteltuina. Poikkeus- ja häiriötilanteiden määrittelyyn, opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen ja kohtuuttomien tilanteiden syntymisen ehkäisyyn on kuitenkin kiinnitettävä jo säännöksiä laadittaessa erityistä huomiota.

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

Opiskelujen keskeytymisestä kärsisivät luultavasti erityisen paljon ne, joille on esimerkiksi vaikean elämäntilanteen takia tehty erityisopetuspäätös tai jotka tarvitsevat muuten paljon tukea joko opiskeluun tai elämänhallintaan. Esille nostetuista syistä Espoon kaupunki toteaa, että poikkeus- ja häiriötilanteiden määrittelyyn, opiskelijoiden yhdenvertaisuuteen ja kohtuuttomien tilanteiden syntymisen ehkäisyyn on kiinnitettävä jo säännöksiä laadittaessa erityistä huomiota. On syytä tarkastella, voisivatko opiskeluoikeuteen puuttuvat ratkaisut olla mahdollisia vain pitkäkestoisissa poikkeusoloissa.

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

Espoon kaupunki toteaa, että oppivelvollisten asettaminen etusijalle suhteessa esimerkiksi aikuisopiskelijoihin on perusteltua. Kuitenkin myös nuorten lukiokoulutuksen loppuvaiheessa olevat opiskelijat ovat miltei poikkeuksetta ylittäneet oppivelvollisuusiän. Heidän rajaamisensa ensisijaisesti koulutettavien ulkopuolelle saattaa aiheuttaa kohtuuttomia tilanteita opiskelijoille.

Maksuttomuuden piirissä olevien opiskelijoiden jättäminen vaille opiskelumahdollisuuksia ei ole myöskään julkisten varojen käytön kannalta tarkoituksenmukaista.

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

Espoon kaupunki pitää ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin lisättäviä säännöksiä koulutuksen ja ylioppilastutkinnon järjestämisestä poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa pääsääntöisesti perusteltuina.

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

-

Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

-

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

-

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

Lakiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan henkilön, joka osallistuu englanninkielisen ylioppilastutkinnon kokeeseen, on oleskeltava Suomessa muulla perusteella kuin opiskeluun perustuvalla oleskeluluvalla. Espoon kaupunki toteaa, että kyseinen lakimuutos on perusteltu ko. koulutuksen laissa määritelty tarkoitus ja kohderyhmä huomioiden.

Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

Esityksen mukaan laissa säädettäisiin sellaisen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuudesta, jolla on eväty osallistumisoikeus ylioppilastutkintoon tai sen kokeeseen. Espoon kaupunki toteaa, että esitys on ylioppilaskokeiden järjestämisen turvallisuuden ja tasavertaisuuden näkökulmasta perusteltu.

Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

Esityksessä ehdotetaan, että ylioppilastutkinnosta annettua lakia muutettaisiin siten, että lakiin lisättäisiin erityissäännös, jonka mukaan hallintolain mukaisesta perusteluvelvollisuudesta voitaisiin poiketa koesuorituksen arvostelua koskevassa oikaisuvaatimusmenettelyssä. Espoon kaupungin näkemyksen mukaan vakiintuneesta toimintatavasta tehtäisiin lakimuutoksella yksiselitteisemmin lain mukainen. Oikaisuvaatimusten suuri määrä, oikaisuvaatimuksen edellyttämien kahden Ylioppilastutkintolautakunnan tarkastajan arvio ja opiskelijan uusintamahdollisuudet huomioiden nykytilanteen voidaan todeta turvaavan opiskelijan jatko-opintomahdollisuudet riittävässä määrin. Esityksestä ei kuitenkaan käy aivan yksiselitteisesti ilmi, millaisiin suorituksen arviointia koskeviin perusteluihin opiskelija olisi hallintolakia täysimääräisesti tulkittaessa tällä hetkellä oikeutettu. Tästä syystä lausunnonantajan on vaikea yksiselitteisesti kannattaa ehdotettua muutosta/nykykäytännön vahvistamista.

Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin lisättäisiin säännökset, jotka koskevat koulutuksen järjestäjän tai rehtorin tiedonsaantioikeutta Maahanmuuttovirastoon henkilön oleskeluluvasta englanninkielisessä lukiokoulutuksessa. Espoon kaupunki toteaa, että kyseiset lakimuutokset edesauttavat koulutuksen järjestäjän mahdollisuutta selvittää englanninkielistä tutkintoa suorittamaan saapuvan opiskelijan tausta siinä määrin kuin se on ko. koulutuksen laissa määritelty tarkoitus ja kohderyhmä huomioiden tarkoituksenmukaista.

Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

-

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Metsola Maija

Espoon kaupunki, kasvun ja oppimisen toimiala - Toisen asteen koulutus